

Denumirea măsurii : Investiții în infrastructura socială a teritoriului

CODUL Măsurii : M6 / 1B / 6B

Tipul măsurii : INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare a alegerii măsurii și corelarea cu analiza SWOT

În teritoriu există grupuri vulnerabile supuse riscului de marginalizare și excluziune socială: persoane sărace, copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental, persoane vârstnice singure sau dependente, romi, persoane cu dizabilități, persoane care trăiesc în comunități marginalizate. Aceste grupuri sunt definite conform Anexei 1 la Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020), fiind supuse riscului de excluziune socială referitor la toate aspectele care o operaționalizează : egalitate de șanse și tratament, educație, ocupare, venituri, sănătate, locuire, antreprenoriat, participare socială. Ajutoarele de care pot beneficia doar o parte din aceste grupuri vulnerabile sunt limitate de legislația specifică. La nivelul teritoriului, serviciile asigurate de administrația publică locală și câteva ONG-uri sunt insuficient dezvoltate, limitate ca adresabilitate teritorială, grupuri vizate și tipuri de servicii oferite. Infrastructura socială existentă este insuficient dezvoltată pentru nevoile teritoriului. La consultările avute în teritoriu s-a constatat că de la an la an crește numărul celor încadrați la unul sau mai multe grupuri vulnerabile, riscurile cele mai ridicate de excluziune socială le au anumite grupuri vulnerabile (persoane cu dizabilități-tineri și adulți, copii și tineri aflați în situație risc de abandon școlar, romi, persoane vârstnice) și există persoane ce pot fi încadrate în mai mult de două grupuri vulnerabile. Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale 2014-2020 atestă că situația de la nivel de județ se reflectă și la nivelul teritoriului. În ultimii ani s-au desființat unități spitalicești din teritoriu. În aceste condiții, se impune sporirea accesului grupurilor vulnerabile la servicii sociale specifice, oferite în teritoriu, personalizate conform nevoilor locale. Consultările avute cu reprezentanții grupurilor vulnerabile din teritoriu, ONG-uri din domeniul incluziune socială grupuri vulnerabile, reprezentanți de UAT-uri, au evidențiat posibile acțiuni strategice de sprijinire a grupurilor vulnerabile, cu șanse de realizare pe termen mediu : construirea unui centru de resurse; dotarea cu echipamente, aparatură și autovehicule specifice; formarea de grupe de susținere a grupurilor vulnerabile (administrație, școală, biserică, mediul de afaceri); implementarea unor practici sociale de susținerea grupurilor vulnerabile; dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivel comunitar. Corelarea măsurii cu analiza SWOT are în vedere punctele tari (existența în teritoriu a unor ONG-uri specializate în servicii pentru grupuri vulnerabile, ex. Asociația Paraschiva din com. Pietroșani, partener GAL; dorința ONG-urilor din teritoriu de a susține grupurile vulnerabile) și punctele slabe (atitudine de indiferență, pasivitate din partea cetățenilor din teritoriu față de grupurile vulnerabile, capacitate redusă a UAT-urilor de a gestiona problemele grupurilor vulnerabile, lipsa de comunicare reală între grupurile vulnerabile și actorii locali din teritoriu).

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, la care contribuie Măsura M6 este :iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

1.3. Obiectivul specific al măsurii M6 : Scop : îmbunătățirea procesului de incluziune socială a grupurilor vulnerabile din teritoriul GAL, prin creșterea numărului de persoane defavorizate care beneficiază de infrastructură socială îmbunătățită (mai multe servicii sociale oferite, pentru un număr mai mare de persoane, adaptate nevoilor acestora). Obiectivele specifice ale măsurii sunt :

-Îmbunătățirea infrastructurii sociale din teritoriu;-Creșterea numărului de locuitori din teritoriul GAL care beneficiază de servicii și infrastructură socială îmbunătățite. Proiectele sprijinite prin această măsură trebuie să fie în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene și cu prioritatea 1 din SDL - Dezvoltarea economică a teritoriului GAL și promovarea incluziunii sociale.

1.4. Prioritatea prevăzută la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013 la care contribuie măsura :

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

1.5. Măsura nu este asimilată unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, dar contribuie la realizarea priorităților SDL.

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, ca DI principal al măsurii, dintre cele de la art. 5, Reg. (UE) nr.1305/2013).

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) nr.1305/2013: inovare, protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, (conform art.5). Măsura este inovativă pentru teritoriu. M6 va finanța proiecte care vor contribui la protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: ~~M6 este complementară cu M7, în sensul menționat în Ghidul solicitantului pentru selecția SDL [beneficiarii direcți ai M7 din SDL pot fi incluși în grupul țintă al M6 (sunt printre beneficiarii indirecti ai M6)].~~

Măsura M6 nu este complementară cu o altă măsură din SDL.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsurile M6 și M7 - Acțiuni pentru creșterea incluziunii socio-economice a comunităților române sunt coordonate astfel încât rezultatul acțiunii lor comune contribuie la promovarea incluziunii socio-economice în teritoriul GAL.

2. Valoarea adăugată a măsurii (modalitățile în care prin M6 se vor finanța proiecte care aduc plus-valoare teritoriului) este evidențiată prin următoarele:- caracterul inovator al măsurii pentru teritoriu;- impactul generat de M6 la nivelul teritoriului (din consultările avute în teritoriu în februarie-aprilie 2016, este de așteptat ca M6 să aibă un impact pozitiv asupra grupurilor vulnerabile din teritoriu);- măsura este **relevantă** în cadrul SDL deoarece contribuie la nevoile de dezvoltare ale teritoriului, în special la N3-Reducerea riscului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile din teritoriul GAL;- condițiile specifice de eligibilitate și de selecție au fost stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic a teritoriului și indicatorii specifici.

3. Trimiteri la alte acte legislative

3.1. Legislație europeană: Reg.(UE) nr.1303/2013; Reg.(UE) nr.1305/2013; Reg.(UE) nr.807/2014; Reg.(UE) nr.1407/2013; Reg.(UE) nr.808/2014; Reg.(UE) nr.480/2014.

3.2. Legislație națională : - referințele menționate la cap.1.3, pct.a) Domeniu-Infrastructură socială, sărăcie și incluziune socială, Ghidul Solicitantului pentru participarea la selecția SDL / - HG nr.226/2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR cofinanțate din FEADER și de la bugetul de stat

3.3. Alte documente : -prevederile cap.8.1 și fișa SM 19.2 din PNDR 2014-2020/-Studiul privind identificarea nevoilor grupurilor defavorizate, cu risc de marginalizare și excluziune socială (<http://www.agenda21.org.ro/Guvernare%20incluziva.html>)

Notă! Lista referințelor specifice enumerate mai sus are caracter orientativ, nefiind exhaustivă. Ea va fi completată cu reglementările legislației europene și naționale care vor apare pe durata implementării SDL.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. **Beneficiari direcți** pot fi: - ONG-uri din teritoriul GAL / - GAL-ul, în cazul în care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese. În acest caz, verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție se va efectua de către o altă entitate ce va fi stabilită prin documentele de implementare a SM 19.2.

4.2. **Beneficiari indirecți:** persoane din grupurile vulnerabile din teritoriul GAL (*persoane cu dizabilități-tineri și adulți, copii și tineri aflați în situație risc de abandon școlar, romi, persoane vârstnice*), populația din teritoriu, ONG-uri din teritoriu care prestează servicii sociale pentru populația din teritoriu. Țintele propuse se referă numai la persoanele care fac parte din grupurile vulnerabile din teritoriul GAL, conform legislației în vigoare.

5. Tip de sprijin : este stabilit conform art.67 din Reg.(UE) nr.1303/2013 și constă în:

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, conform art.45 (4) și art.63 ale Reg.(UE) nr.1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipurile de acțiuni eligibile/neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

6.1. Acțiuni eligibile pentru sprijin :

a) Investiții în active corporale:

-Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii sociale-construcția sau renovarea de bunuri imobile, racordarea la utilități, instalațiile de producere a energiei din surse regenerabile;

-dotări și echipamente specifice, noi;

b) Investiții în active necorporale (asociate investițiilor în active corporale) : costurile generale (onorarii arhitecți, ingineri și consultanți; onorarii consilieri privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile (pentru proiecte care prevăd și construcții-montaj) sau 5% din totalul cheltuielilor eligibile (pentru proiectele care prevăd achiziții simple).

6.2. Acțiuni neeligibile pentru sprijin :

- acțiunile sprijinite prin programele finanțate din fonduri de la bugetul de stat, de la bugetele locale sau din FESI 2014-2020 (POCU 2014-2020, POR 2014-2020 etc.);

- costuri operaționale (întreținere investiție, salarii personale deservire investiție, etc.).

Cheltuielile eligibile și neeligibile vor fi stabilite conform regulamentelor europene relevante [Reg.(UE) nr.1303/2013; Reg.(UE) nr.1305/2013; Reg.(UE) nr.807/2014], prevederilor cap.8.1 din PNDR și fișei tehnice a SM 19.2 și HG nr.226/2 aprilie 2015. Cheltuielile eligibile și neeligibile vor fi detaliate în Ghidul solicitantului, funcție și de cadrul procedural de implementare a SM 19.2.

7. Condiții de eligibilitate : condițiile de eligibilitate specifice măsurii sunt următoarele :

- solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL;
- activitatea aferentă implementării proiectelor va fi desfășurată în teritoriul GAL;

- solicitantul trebuie să se angajeze că, ulterior finalizării investiției, să asigure sustenabilitatea proiectului - întreținerea/mentenanța investiției pentru minim 7 ani de la ultima plată, din surse proprii sau din alte surse de finanțare;
- serviciile asumate de solicitant a se desfășura pentru beneficiarii indirecti (grupul țintă) din teritoriul GAL vor fi menținute pentru o perioadă de minim 7 ani de la ultima plată;
- solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin ale măsurii;
- investiția să se realizeze în teritoriul să deservească cel puțin 5UAT-uri din teritoriu;
- solicitantul trebuie să demonstreze că infrastructura socială pentru grupul țintă vizat de proiectul propus este insuficient dezvoltată sau nu există și să explice clar și să demonstreze modul în care grupul țintă pentru care face investiția va beneficia și de serviciile aferente și cum acestea din urmă contribuie la integrarea lui socială;
- solicitantul trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea proiectului, pentru teritoriul GAL, demonstrând contribuția la îndeplinirea obiectivelor SDL;
- solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- investiția va fi precedată de evaluarea impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, conform legislației în vigoare;
- solicitantul să prezinte care sunt serviciile sociale care vor fi prestate pentru grupul țintă, având în vedere toate cele 4 categorii : persoane cu dizabilități-tineri și adulți, copii și tineri aflați în situație risc de abandon școlar, romi, persoane vârstnice;
- la data depunerii cererii de finanțare, solicitantul trebuie să fie furnizor de servicii sociale acreditat conform legislației în vigoare, pentru cel puțin câte un serviciu pentru fiecare categorie de beneficiar din grupurile vulnerabile vizate de măsură (persoane cu dizabilități-tineri și adulți, copii și tineri aflați în situație risc de abandon școlar, romi, persoane vârstnice), în scopul oferirii de servicii de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale persoanei, servicii de îngrijire personală, servicii de recuperare/reabilitare și servicii de inserție/reinserție socială, în regim de asistare de tip centru de zi sau servicii la domiciliu. Pentru serviciile pentru care nu este acreditat la data depunerii cererii de finanțare dar pe care dorește să le ofere prin proiect, solicitantul își va asuma obligația de a le acredita în maxim 3 luni de la depunerea cererii de plată finale;
- solicitantul trebuie să își asume operaționalizarea infrastructurii finanțate în termen de maxim 3 luni de la data finalizării proiectului (depunerea cererii de plată finale), la capacitatea maximă conform cererii de finanțare depuse și selectate;
- solicitantul trebuie să își asume evitarea segregării pe toată durata implementării proiectului și pe perioada de sustenabilitate a proiectului. Astfel, la elaborarea cererii de finanțare, pe perioada implementării proiectului și în cea de sustenabilitate, solicitantul va ține cont de criteriile care pot conduce la identificarea comunităților segregate, aflate în sărăcie (pag.28-29, Ghidul Solicitantului pentru participarea la Selecția SDL);
- solicitantul să prezinte o analiză la nivelul teritoriului deservit prin proiectul propus (aflat în teritoriul GAL), prin care să demonstreze necesitatea investiției în acel teritoriu;
- solicitantul să își asume obligația de a fi monitorizat de GAL pentru 2 ani de la data depunerii cererii de plată finale, în același mod în care o face finanțatorul;
- solicitantul să demonstreze experiență în prestarea serviciilor sociale asumate prin proiect, pe categorii de grupuri țintă identice cu cele vizate prin proiect.

Aceste condiții de eligibilitate sunt corelate cu obiectivele specifice măsurii și respectă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor HGnr.226/2015, PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice).

8. Criterii de selecție

8.1. Considerații generale- criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât să fie adecvate specificului local, să fie în conformitate cu obiectivele prevăzute în SDL și sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL (se vor acorda prioritate proiectelor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL). Criteriile de selecție respectă prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile UE în materie de dezvoltare rurală.

8.2. Principiile de selecție-în baza sistemului de selecție, fiecare proiect este punctat conform principiilor privind stabilirea criteriilor de selecție:

Principiile generale :- Principiul prioritizării tipului de investiții în sensul prioritizării investițiilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL; - Principiul gradului de acoperire a populației deservite (raportat la teritoriul GAL).

Principiile specifice: -Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei, determinat conform *Studiului privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare a zonelor rurale* asumat de către MADR.

Principiile de selecție vor fi suplimentar detaliate în Ghidul solicitantului, având în vedere respectarea legislației naționale subsecvente și a prevederilor art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013, urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu principiile de selecție mai sus menționate, iar criteriile de selecție sunt următoarele :

- proiecte care vizează infrastructura socială din teritoriul GAL (principiul prioritizării tipului de investiții în sensul prioritizării investițiilor în infrastructura socială);
- proiecte care prin investiția propusă se adresează unui număr cât mai mare de persoane din teritoriu (principiul gradului de acoperire a populației deservite, raportat la teritoriu);
- gradul de dezvoltare socio-economică a zonei vizate de proiect (principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei);
- numărul de servicii sociale asigurate prin proiectul propus;
- experiența anterioară a solicitantului în oferirea de astfel de servicii în teritoriul GAL;
- dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă (vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului și la aplicarea unei intensități ale sprijinului specifice sunt următoarele :- obiectivele și prioritățile SDL /

- specificul local (interes colectiv, accesul public la rezultatele proiectului, caracteristicile inovatoare ale proiectului la nivel local, bugetul disponibil etc.).

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi de :

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de ONG-uri care sunt generatoare de venit, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013, valoarea eligibilă aferentă unui proiect va fi de maximum 190.000 de euro (sumă nerambursabilă);
- 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri și nu va depăși 152.000 de Euro.

10. Indicatori de monitorizare :

Indicatorul specific domeniului de intervenție corespunzător măsurii este :

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.